

prima instanță – N.Șova
instanța de apel – M.Guzun, A.Nogai, V. Broșoveanu,

ÎNCHEIERE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Chihai Nicolae și Chihai Valentina

în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Chihai Nicolae și Chihai Valentina împotriva lui Bîlba Tatiana, Bîlba Sergiu, Ignatov Vladimir și Ignatov Tatiana privind recunoașterea nulității contractelor de vânzare-cumpărare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016 prin care a fost respins apelul declarat de către Chihai Nicolae și Chihai Valentina și s-a menținut hotărîrea judecătorei Botanica mun. Chișinău din 19 iunie 2015,

c o n s t a t ă :

La 13 februarie 2009 Chihai Nicolai și Chihai Valentina s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Annei Vișnevscaia, Frehtman Nina, Borș Anatolie, societatea cu răspundere limitată „Comita-Auto”, societatea pe acțiuni „Întreprinderea Transport Auto-1” și Agenția Teritorială de Privatizare solicitînd recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 22 mai 2002 privind înstrăinarea căminul nr.37 situat pe bd. Decebal, 1, mun. Chișinău, încăperea 604, încheiat între societatea pe acțiuni „Întreprinderea Transport Auto-1” și Borș Anatolie, constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare privind înstrăinarea căminul nr.37 situat pe bd. Decebal, 1, mun. Chișinău, încăperea 604, încheiat între Borș Anatolie și Anna Vișnevscaia, Frehtman Nina și constatarea nulă în partea a Adeverinței de privatizare a Departamentului Privatizări și Administrării Proprietății de stat nr. 37/38 din 19 februarie 2001.

În motivarea acțiunii reclamanta a reiterat că potrivit Legii Programul de Stat de privatizare în Republica Moldova pentru anii 1993-1994, privatizarea fondului locativ se efectuează în conformitate cu Legea cu privire la privatizarea fondului locativ. Potrivit art.20 a Legii cu privire la Programul de privatizare pentru anii 1997-1998, fondul locativ se privatizează gratis sau contra a mijloace bănești în conformitate cu legislația.

Menționează că potrivit legii cetățenilor Republicii Moldova le pot fi vândute sau transmise cu titlu gratuit în proprietate privată în special locuințele în

care acestea locuiesc și care aparțin fondului de stat și celui public asupra căruia statul și-a declarat dreptul de proprietate, precum și în imobilele ce aparțin unităților, indiferent dacă aceste unități sunt incluse în listele de privatizare.

Contrar acestor prevederi, administrația întreprinderii societății pe acțiuni „Întreprinderea de Transport Auto-1”, succesoarea în drept fiind societatea cu răspundere limitată „Comita-Auto”, a inclus în fondul social al întreprinderii, valoarea căminului nr.37 situat pe bd. Dacia 1, mun. Chișinău.

Menționează că societății pe acțiuni „Întreprinderea de Transport Auto-1”, cunoscând despre faptul că există un litigiu referitor la căminul nr.37 situat pe bd. Decebal, 1, mun. Chișinău, încăperea 604, în care locuia Chihai Nicolae împreună cu membrii familiei, printr-un contract de vânzare-cumpărare a înstrăinat imobilul lui Borș Anatolie, însă ultimul la rândul său l-a înstrăinat altor persoane.

Consideră că contractele de vânzare-cumpărare sunt nule și încheiate cu încălcări a legislației din domeniu.

Prin încheierea judecătoreii Botanica mun. Chișinău din 02 iunie 2009, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de Chihai Nicolai și Chihai Valentina împotriva Annei Vișnevscăia, Frehtman Nina, Borș Anatolie, societatea cu răspundere limitată „Comita-Auto”, societatea pe acțiuni „Întreprinderea Transport Auto-1” și Agenția Teritorială de Privatizare privind recunoașterea nulității contractelor de vânzare-cumpărare.

Prin încheierea judecătoreii Botanica mun. Chișinău din 07 septembrie 2009, s-a respins cererea înaintată de Chihai Nicolai și Chihai Valentina privind anularea încheierii cu privire la scoaterea cererii de pe rol din 02 iunie 2009.

Invocând ilegalitatea încheierii din 07 septembrie 2009 Chihai Nicolai și Chihai Valentina au contestat-o cu recurs.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2010 s-a admis recursul declarat de Chihai Nicolai și Chihai Valentina, s-a casat încheierea judecătoreii Botanica mun. Chișinău din 07 septembrie 2009 și s-a remis cauza la rejudecare.

În cadrul examinării cauzei reclamantul a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Bîlba, Sergiu Bîlba, Ignatov Vladimir și Ignatov Tatiana prin care a solicitat;

- recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 22 mai 2002 privind înstrăinarea căminul nr.37 situat pe bd. Decebal, 1, mun. Chișinău, încăperile 1604, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial cu numărul cadastral 011000106.143.01.1604,
- recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.7117 din 22 mai 2002 încheiat între „Întreprinderea Transport Auto-1” și Borș Anatolie,
- recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.1-2453 din 08 aprilie 2004 încheiat Borș Anatolie și Bîlba Tatiana, Bîlba Sergiu,
- recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.1-3344 din 06 mai 2004 încheiat între Bîlba Tatiana, Bîlba Sergiu și Vișnevscăia Anna, Frehtman Nina,
- recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.1-5482 din 07 iulie 2004 încheiat între Anna Vișnevscăia, Frehtman Nina și Ignatov Vladimir și Ignatov Tatiana.

- constatarea nulă în partea a Adeverinței de privatizare a Departamentului Privatizări și Administrării Proprietății de stat nr. 37/38 din 19 februarie 2001.

Prin încheierea judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 mai 2011, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de Chihai Nicolai și Chihai Valentina împotriva Annei Vișnevscaia, Frehtman Nina, Borș Anatolie, societatea cu răspundere limitată „Comita-Auto”, societatea pe acțiuni „Întreprinderea Transport Auto-1” și Agenția Teritorială de Privatizare privind recunoașterea nulității contractelor de vânzare-cumpărare.

Prin încheierea judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 10 ianuarie 2012, s-a respins cererea înaintată de Chihai Nicolai și Chihai Valentina privind anularea încheierii cu privire la scoaterea cererii de pe rol din 26 mai 2011.

Invocînd ilegalitatea încheierii din 26 mai 2011 Chihai Nicolai și Chihai Valentina au contestat-o cu recurs.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2013 s-a admis respins declarat de Chihai Nicolai și Chihai Valentina și s-a menținut încheierea judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 mai 2011.

La 01 iulie 2013 Chihai Nicolai și Chihai Valentina au depus cerere de revizuire solicitînd, admiterea spre examinare, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2013 și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 octombrie 2013, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire înaintată de Chihai Nicolai și Chihai Valentina.

Prin încheierea judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 28 februarie 2014 s-a emis încheiere suplimentară asupra încheierii judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 mai 2011 prin care s-a scos de pe rol cererea depusă de Chihai Nicolai și Chihai Valentina împotriva Tatianeii Bîlba, Sergiu Bîlba, Ignatov Vladimir și Ignatov Tatiana privind recunoașterea nulității contractelor de vânzare cumpărare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2014 s-a admis cererea de recurs depusă de Chihai Nicolai și Chihai Valentina, s-a casat încheierea suplimentară a judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 28 februarie 2014 și s-a restituit cauza pentru examinare în fond.

La 26 mai 2015 reclamanții Chihai Nicolai și Chihai Valentina au depus cerere de completare a acțiunii prin care au solicitat recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 22 mai 2002 privind înstrăinarea căminul nr.37 situat pe bd. Decebal, 1, mun. Chișinău, încăperea 604, încheiat între societatea pe acțiuni „Întreprinderea Transport Auto-1” și Borș Anatolie,

- constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 06 mai 2004 privind înstrăinarea căminul nr.37 situat pe bd. Decebal, 1, mun. Chișinău, încăperea 604, încheiat între Borș Anatolie și Anna Vișnevscaia, Frehtman Nina

- constatarea nulă în partea a Adeverinței de privatizare a Departamentului Privatizări și Administrării Proprietății de stat nr. 37/38 din 19 februarie 2001.

Prin încheierea judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 27 mai 2015, nu s-a dat curs cererii de completare a acțiunii și s-a acordat reclamanților termen pentru înlăturarea neajunsurilor pînă la 12 iunie 2015.

Prin încheierea judecătoreii Botanica mun.Chișinău din 19 iunie 2015, s-a restituit cererea de completare a acțiunii depusă de Chihai Nicolai și Chihai Valentina.

Prin hotărârea judecătoreii Botanica mun.Chișinău din 19 iunie 2015 s-a respins acțiunea înaintată de Chihai Nicolai și Chihai Valentina împotriva Tatianeii Bîlba, Sergiu Bîlba, Ignatov Vladimir și Ignatov Tatiana privind recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 22 mai 2002 privind înstrăinarea căminul nr.37 situat pe bd. Decebal, 1, mun. Chișinău, încăperile 1604, înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial cu numărul cadastral 011000106.143.01.1604, contractul nr.7117 din 22 mai 2002 încheiat între „Întreprinderea Transport Auto-1” și Borș Anatolie, recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.1-2453 din 08 aprilie 2004 încheiat Borș Anatolie și Bîlba Tatiana, Bîlba Sergiu, recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.1-3344 din 06 mai 2004 încheiat între Bîlba Tatiana, Bîlba Sergiu și Vișnevscăia Anna, Frehtman Nina, recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr.1-5482 din 07 iulie 2004 încheiat între Anna Vișnevscăia, Frehtman Nina și Ignatov Vladimir și Ignatov Tatiana și constatarea nulă în partea a Adeverinței de privatizare a Departamentului Privatizării și Administrării Proprietății de stat nr. 37/38 din 19 februarie 2001 fiind neîntemeiată și înaintată împotriva pîrîtului necorespunzător.

Nefiind de acord cu încheierea judecătoreii Botanica mun.Chișinău din 19 iunie 2015 a contestat-o cu recurs solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii și remiterea cauzei spre examinare.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 17 iulie 2015 Chihai Nicolai și Chihai Valentina au declarat apel nemotivat, iar la 26 octombrie 2016 a depus apel motivat solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei decizii prin cererea de chemare în judecată înaintată de Chihai Nicolai și Chihai Valentina, să fie remisă în instanța de fond pentru o nouă examinare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016 s-a respins recursul declarat de Chihai Nicolai și Chihai Valentina și s-a menținut încheierea judecătoreii Botanica mun.Chișinău din 19 iunie 2015.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016 s-a respins apelul declarat de Chihai Nicolai și Chihai Valentina și s-a menținut hotărârea judecătoreii Botanica mun.Chișinău din 19 iunie 2015.

La 22 iunie 2016 Chihai Nicolai și Chihai Valentina au depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2016, solicitînd casarea acesteia și a hotărîrii judecătoreii hotărîrea judecătoreii Botanica mun.Chișinău din 19 iunie 2015 și remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu soluția instanțelor ierarhic inferioare. Atît instanța de fond cît și instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural, nefiind constatate toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

De asemenea, susține că cauza a fost examinată în lipsa reprezentantului reclamantului, chiar dacă ultimul a depus cerere care confirmă imposibilitatea prezentării în ședința de judecată, iar prin soluția emisă s-a încălcat dreptul la apărare garantat de ar. 6 CtEDO.

Prin urmare, recurenții și-au întemeiat pretențiile invocate în recurs prin prisma prevederilor art. 432, alin. (2), lit. a) și b) Codul de procedură civilă, care statuează expres că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a adoptat decizia la 29 martie 2016.

Prin scrisoarea din 14 iunie 2016 a expeditat copia deciziei părților la proces.

La materialele cauzei lipsește dovada recepționării copiei deciziei motivate de către recurenți. Recursul la rîndul său a fost depus la 22 iunie 2016, respectiv a fost depus în termenii prevăzuți de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Analizând modul în care recurentul și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanțele de judecată aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor

invocate în cadrul judecării pricinii, asupra cărora instanțele ierarhic inferioare de judecată s-au pronunțat în modul corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurenților privind aplicarea eronată de către instanțele judecătorești inferioare a normelor de drept material, colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă. Colegiul reține că acest argument al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Chihai Nicolai și Chihai Valentina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Chihai Nicolai și Chihai Valentina se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari